

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ

The Development in Academic Achievement of Primary Students at Low Grade

วีระ วงศ์สรณ์

Weera Wongsan

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

e-mail : weera_w123@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา และแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดย สัมภาษณ์ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนไม่น้อยกว่า 15 ปี จำนวน 30 คน เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา และกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนไม่น้อยกว่า 15 ปี จำนวน 400 คน ซึ่งได้ทำการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มาจาก 4 ภาค ภาคละ 100 คน ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ โดยใช้แบบสอบถามชนิดปลายเปิด สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยและแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ได้แก่ 1) ด้านผู้ปกครองนักเรียน 2) ด้านตัวนักเรียนเอง 3) ด้านครูผู้สอน 4) ด้านสังคม และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน 5) ด้านเพื่อนของนักเรียน 6) ด้านเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน 7) ด้านนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และ 8) ด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพของโรงเรียน

2. แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ ได้แก่ ผู้ปกครองต้องเข้มงวดและปลุกฝังให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน โดยทำการบ้านและทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ ให้ความอบอุ่น ให้เวลาและสังเกตพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งแนะนำให้คบเพื่อนที่ดี ครูต้องเป็นผู้เสียสละ มีจิตสำนึกและทัศนคติที่ดีต่อการเป็นครู จัดกิจกรรมและใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบทเรียน อุทิศเวลาในการจัดเรียนการสอนให้กับนักเรียนอย่างเต็มที่ โดยการนำเอาผลการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริงมาเป็นเกณฑ์การประเมินในการเพิ่มวิทยฐานะ และควรจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เป็นสังคมที่น่าอยู่มีความสามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างนักเรียนชั้นประถมทุกคนนอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการควรทบทวนนโยบาย

การทำโทษนักเรียนและการตกซ้ำชั้น ส่วนการดำเนินงานการประกันคุณภาพของโรงเรียน ควรมีบุคลากรทำหน้าที่ด้านนี้โดยเฉพาะเพื่อให้ครูได้มีเวลาในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the factors that affect academic achievement in primary students, and the development approach of student academic achievement in primary students at low grade. The sample used in this research were 400 teachers in primary schools, experienced in teaching more than 15 years by purposive sampling. Qualitative data collected by interviewed 30 teachers in primary schools, experienced in teaching more than 15 years. The instrument to collect the data by open end questionnaire that query the factors and the development approach of student academic achievement in primary students at low grade. To analyze the data by content analysis.

The results reveal that:

1. The factors that affect academic achievement in primary students. There were; 1) The parents 2) Students themselves 3) Teachers 4) Social and school environments 5) Friends of students 6) Attitude toward learning 7) The policies of the Ministry of Education and 8) Operations quality assurance of school.

2. The development approach of student academic achievement in primary students at low grade should be; Parents have to instill in students a rigorous and positive attitude toward learning. By do homework and review lessons regularly. Should keep warm, timed and observed the changes closely. And guide how have good friends. Teachers must as the sacrifice, awareness and positive attitude toward the teachers. Activities and materials for teaching to suit the learning and lessons. The time devoted to teaching the students fully. The authentic of the teaching practiced the criterion of increased in academic standing. And should be in a social environment with harmonious. Mutual assistance among all elementary students. Also, the Ministry of Education should review the policies punish students and duplicate the classes. The implementation of school quality assurance should act in this particular personnel, there for teachers will have time to teaching fully.

Keyword : The academic achievement in primary students.

บทนำ

การศึกษาถือว่ามีมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณภาพของคนในประเทศ จะเห็นได้ว่ารัฐบาลทุกยุคทุกสมัย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ได้กำหนดนโยบายการศึกษาเป็นนโยบายที่สำคัญของรัฐบาล ทั้งนี้เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ตลอดจนถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ได้มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว และจากนโยบายทางการศึกษาของรัฐบาลที่มีกระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรง ซึ่งได้นำนโยบายไปวางแผนเพื่อการปฏิบัติต่อไป แต่อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันมีหน่วยงานหลายหน่วยงานที่จัดการศึกษาในระดับเดียวกัน เช่น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานการศึกษาเอกชน เป็นต้น หน่วยงานเหล่านี้จัดการศึกษาในระดับประถมเหมือนกัน นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานอื่นๆ ที่จัดการศึกษาในระดับเดียวกันเช่นกัน การจัดการศึกษาโดยหลายหน่วยงานในระดับเดียวกันย่อมส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาที่ต่างกันแน่นอน ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่คุมมนโยบายการจัดการศึกษา จำเป็นต้องมีมาตรการที่จะควบคุมให้การจัดการศึกษาเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน โดยการออกพระราชบัญญัติการศึกษา และมีสถาบันการประเมินคุณภาพการศึกษากลางซึ่งได้แก่ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงานกลางที่มีการประเมินผลการเรียนในรายวิชาที่เป็นแกนกลาง เพื่อวัดคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในส่วนที่เป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับวิชาที่เรียนเหมือนกันทั่วประเทศ ซึ่งทุกหน่วยงานที่จัดการศึกษาจะต้องปฏิบัติตามมาตรฐาน

ปัจจุบันโรงเรียนระดับประถมศึกษามีการกระจายอยู่ทั่วประเทศไทย ทั้งในท้องถิ่นที่มีความเจริญและพื้นที่ทุรกันดาร ห่างไกลความเจริญ ไม่มีไฟฟ้าใช้ การคมนาคมไม่สะดวก การที่นักเรียนมีถิ่นที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ย่อมมีผลทำให้นักเรียนมีประสบการณ์เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ความคิดสร้างสรรค์ และการจินตนาการต่างๆ จะแตกต่างกันไปด้วย อย่างไรก็ตาม ในการจัดการเรียนการสอนนั้น สื่อการเรียนการสอนอาจช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในสภาพที่เป็นจริงได้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้จำนวนครูผู้สอนในท้องถิ่นทุรกันดาร ยังขาดแคลน มีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และโรงเรียนหลายแห่งยังมีจำนวนครูน้อยกว่าห้องเรียน ทำให้นักเรียนจัดการเรียนการสอนแบบรวมห้องเรียน ถึงแม้จะเรียนอยู่ในระดับชั้นที่ต่างกัน ทำให้การจัดการเรียนการสอนขาดประสิทธิภาพ ในขณะที่โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเมือง หรือสถานที่ที่มีความเจริญ จะมีครูจำนวนมาก จนอาจเกินความจำเป็น แต่ทางกระทรวงศึกษาธิการได้พยายามแก้ไขปัญหานี้ด้วยการให้โรงเรียนต่างๆ โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาและระดับปฐมวัย โอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสามารถเข้าใจปัญหาการจัดการศึกษาของแต่ละท้องถิ่นได้อย่างดี แต่ก็ยังมีโรงเรียนส่วนน้อยที่ย้ายไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่

มีพระราชบัญญัติได้กำหนดไว้แล้วก็ตาม ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ยังขาดความเชื่อมั่นต่อหน่วยงานใหม่ที่ตั้งกวดงครปรกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งไม่ได้รับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาโดยตรง และเกรงว่าจะขาดงบประมาณในการสนับสนุน ตลอดจนขาดความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษา ทำให้โรงเรียนส่วนใหญ่ยังคงต้องการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการโดยตรง นับว่าเป็นปัญหาให้กระทรวงศึกษาธิการต้องรับภาระในการจัดสรรงบประมาณจำนวนมากไปสู่โรงเรียนระดับประถมศึกษาที่กระจายอยู่ทั่วประเทศไทย ทำให้โรงเรียนในแต่ละแห่งได้รับงบประมาณน้อย ไม่เพียงพอต่อการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยตรง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนับว่าเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของนักเรียนที่เป็นตัวบ่งชี้ว่าการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลว โดยเฉพาะวิชาที่เป็นแกนกลางของหลักสูตร ซึ่งทุกโรงเรียนจะต้องจัดการเรียนการสอนเหมือนกันทั่วประเทศในแต่ละระดับชั้นและในวิชาแกนกลางเหล่านี้ หากมีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นมาตรฐานตามหลักสูตรของแต่ละระดับชั้น นักเรียนทุกคนที่มีสติปัญญาปกติจะสามารถเรียนรู้ได้เหมือนกันทุกคน และวิชาแกนกลางจะเป็นความรู้ที่สำคัญที่นักเรียนจะต้องนำไปเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป แต่ในปัจจุบันพบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน หรือ O-NET โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำมากในทุกกลุ่มวิชาจากรายงานประจำปี 2557 ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) นอกจากนี้ยังพบว่าคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานของไทย

อยู่อันดับที่ 7 ของอาเซียน (รายงานประจำปีของ Global Competitiveness Report, 2014-2015 ซึ่งจัดทำโดย World Economic Forum-WEF) จะเห็นได้ว่า การจัดการศึกษาของประเทศไทยโดยภาพรวมยังไม่ประสบความสำเร็จในระดับชั้นประถมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวนักเรียนเองยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นับเป็นส่วนสำคัญของระบบการจัดการศึกษา และผู้วิจัยเห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สามารถพัฒนาได้หากบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนร่วมมือกันแก้ปัญหา จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียน และมีแนวทางแก้ไขอย่างไรเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ

แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง

อัจฉรา สุขารมณ และอรพินทร์ ชูชม (2545: 10) ได้กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน หมายถึง ระดับความสำเร็จที่ได้รับจากการเรียนซึ่งได้ประเมินผลจากสองวิธี คือ (1) กระบวนการที่ได้จากแบบทดสอบ โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนโดยทั่วไป (2) กระบวนการที่ได้จากเกรดเฉลี่ยของสถาบันการศึกษาซึ่งต้องอาศัยกรรมวิธีที่ซับซ้อนและช่วงเวลาที่ยาวนาน โดยผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ยังเป็นการบอกความ

สามารถของผู้เรียนในการวิเคราะห์ วิเคราะห์ ความพยายามในการเรียน ทักษะในการศึกษา เล่าเรียนและการปฏิบัติ มีการเข้าห้องเรียน มีความสนใจและมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ

กาเย่ และบริกซ์ (Gagne and Briggs. อ้างถึงใน พรศรี พุทธานนท์, 2550 : 6-10) ได้แบ่ง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ปัจจัยภายนอก เป็นปัจจัยเดิมของการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง โดยการให้สิ่งเร้าพร้อมกับให้ผู้เรียน ตอบสนองในสิ่งที่ต้องการ การทำซ้ำคือการให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยใช้สิ่งเร้าแล้วตอบสนองหลายๆ ครั้ง จนสามารถเรียนรู้ การใช้การเสริมแรง คือ การเสริมกำลังใจให้เกิดความพอใจในการเรียนรู้
2. ปัจจัยภายใน เป็นสิ่งภายในที่ผู้เรียนต้องมี เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ข้อเท็จจริงขณะเรียนขณะนั้น หรือระลึกจากที่เคยเรียนมาแล้ว ทักษะทาง ปัญญา หมายถึง ความสามารถในการใช้สมองเพื่อ การเรียนรู้ โดยระลึกจากประสบการณ์การเรียนรู้ ที่ผ่านมา ยุทธศาสตร์หมายถึง สมรรถภาพที่ควบคุม การเรียนรู้ ความตั้งใจ การจำ และพฤติกรรมความคิด ของมนุษย์เป็นกระบวนการทำงานภายในสมองของ มนุษย์ ผู้เรียนอาจได้รับแนวทางในขณะที่เรียน

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์ครูผู้สอน ระดับประถมศึกษา ที่มีประสบการณ์การสอน ไม่น้อยกว่า 15 ปี เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 30 คน และได้ทำการสุ่มแบบเจาะจง

(Purposive Sampling)

2. ศึกษาแนวทางการพัฒนาผล สัมฤทธิ์ ในการเรียนของนักเรียน ระดับชั้นประถม ศึกษา ที่มีผลการเรียนต่ำ โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด ให้กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ที่มี ประสบการณ์การสอนไม่น้อยกว่า 15 ปี จำนวน 400 คน เป็นผู้ตอบซึ่งได้ทำการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มาจาก 4 ภาค ภาคละ 100 คน ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก เชียงเหนือ และภาคใต้

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูล มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ได้แก่

- 1.1 ผู้ปกครองนักเรียน
- 1.2 ตัวนักเรียนเอง
- 1.3 ครูผู้สอน
- 1.4 สังคมและสภาพแวดล้อมในโรงเรียน
- 1.5 เพื่อนของนักเรียน
- 1.6 เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน
- 1.7 นโยบายของกระทรวง ศึกษาธิการ
- 1.8 การดำเนินงานการประกันคุณภาพของ

โรงเรียน

2. แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระดับชั้นประถม ศึกษาที่มี ผลการเรียนต่ำ กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล มีความ คิดเห็นสอดคล้องกัน ดังนี้

- 2.1. ปัจจัยด้านผู้ปกครอง ได้แก่
 - 2.1.1 ผู้ปกครองต้องเข้มงวดเรื่องการทำ การบ้านและทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้ง ให้ตรวจสอบความถูกต้องด้วย

2.1.2 ผู้ปกครองควรใช้เวลาดูแลเอาใจใส่แก่บุตรหลานของตน และสังเกตพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างใกล้ชิดพร้อมกับรับฟังปัญหาที่เกิดขึ้นทุกเรื่อง

2.1.3 สร้างความอบอุ่นให้กับครอบครัว โดยการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างพ่อแม่ลูกเป็นประจำ เช่น ไปวัด ไปเที่ยวพักผ่อนตามสถานที่ต่างๆ เป็นต้น

2.1.4 ผู้ปกครองต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครอบครัว เช่น ไม่ดื่มเหล้า ไม่สูบบุหรี่

2.1.5 ผู้ปกครองต้องไม่ตามใจเด็กมากเกินไป แต่ก็ไม่ควรบีบบังคับเด็กจนเกินไป ควรให้เด็กได้ทำกิจกรรมที่เด็กชอบบ้าง และควรอบรมบุตรหลานด้วยเหตุผล

2.1.6 ผู้ปกครองควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพเพื่อนำไปดูแลสุขภาพของบุตร

2.1.7 ผู้ปกครองควรปลูกฝังให้เด็กมีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง โดยการมอบหมายให้รับผิดชอบทำงานที่บ้านตามความเหมาะสม

2.2 ปัจจัยด้านนักเรียนได้แก่

2.2.1 ปลูกฝังให้นักเรียนรับผิดชอบการทำกรบ้าน ทบทวนบทเรียน ท่องสูตรคูณ โดยมีครูและผู้ปกครองควบคุมอย่างใกล้ชิด

2.2.2 นักเรียนต้องทำความเข้าใจบทเรียนทุกวิชาที่เรียนมาแล้ว โดยครูต้องประเมินก่อนที่จะเรียนในบทต่อไป

2.2.3 ปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมและมีระเบียบวินัยต่อตนเอง โดยโรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ และมีการประเมินผลอย่างจริงจัง ตลอดจนให้มีการฝึกปฏิบัติ

เช่น การเข้าค่ายคุณธรรม การอบรมนักเรียนหน้าเสาธง ฝึกปฏิบัติธรรมในวันพระ เป็นต้น

2.2.4 พัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนที่มีปัญหาโดยโรงเรียนให้การสนับสนุนสวัสดิการเป็นกรณีพิเศษตามปัญหาของนักเรียนที่แตกต่างกัน เช่น ให้อาหารกลางวัน ทุนการศึกษา การจัดการเรียนการสอนซ่อมเสริม เป็นต้น

2.2.5 สร้างความอบอุ่นให้กับนักเรียนที่มีปัญหาโดยให้ครูที่มีความพร้อมและเสียสละที่จะช่วยเหลือนักเรียน ดูแลช่วยแก้ปัญหาและให้คำปรึกษานักเรียนอย่างใกล้ชิด เป็นต้น

2.3 ปัจจัยด้านครูผู้สอน ได้แก่

2.3.1 ครูต้องเป็นผู้เสียสละ มีจิตสำนึก และมีเจตคติที่ดีต่อการเป็นครู

2.3.2 ครูควรจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมให้สอดคล้องและเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนแต่ละประเภท เช่น นักเรียนปกติ นักเรียนเรียนอ่อน และนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสติปัญญา เป็นต้น

2.2.3 ครูควรใช้เทคนิคและสื่อการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่าย และเข้าใจบทเรียนง่ายขึ้น

2.2.4 ครูต้องสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความเคยชินและติดเป็นนิสัย เช่น ในช่วงเวลาเช้าหลังจากเคารพธงชาติหน้าเสาธง ครูควรอบรมคุณธรรม จริยธรรม โดยการเล่านิทาน เพื่อไม่ให้นักเรียนเบื่อหน่าย และมีเจตคติที่ดีต่อการนำไปปฏิบัติ

2.2.5 ครูควรไปเยี่ยมบ้านนักเรียนโดยเฉพาะนักเรียนที่มีปัญหาเพื่อพูดคุยกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอแล้วนำปัญหาที่ได้มาแก้ไขปัญหา

ให้กับนักเรียนอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม

2.2.6 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้าพบเพื่อปรึกษาหารือได้ตลอดเวลา เพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหาของนักเรียนอย่างเป็นกันเอง

2.2.7 การพิจารณาตำแหน่งครูผู้เชี่ยวชาญโดยไม่ต้องทำผลงานอย่างปัจจุบัน แต่ให้ใช้ผลงานจากการสอนเด็กในห้องเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการพิจารณาตำแหน่งวิธีการนี้จะทำให้ครูทุ่มเทให้กับการเรียนการสอนอย่างแท้จริง ตลอดจนได้ผลงานหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและนำไปใช้ได้ในสภาพการณ์จริง

2.4 ปัจจัยด้านสังคมและสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่

2.4.1 ต้องจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้สะอาดน่าอยู่ น่าเรียน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งจะทำให้นักเรียนอยากมาโรงเรียน

2.4.2 ผู้บริหารและครูควรหามาตรการและสอดส่องดูแลไม่ให้เกิดปัญหาในโรงเรียน เช่น รุนพี่รังแก หรือรื้อดไถรื้อน่อง เป็นต้น และหาวิธีการปลูกฝังสร้างความสามัคคีระหว่างนักเรียนทุกชั้นและทุกคน

2.4.3 หากพบแหล่งอบายมุขใกล้โรงเรียน และผิดกฎหมาย ให้แจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยด่วน

2.5 ปัจจัยด้านเพื่อนของนักเรียน ได้แก่

2.5.1 ไม่คบเพื่อนที่ไม่ดี เกเร ดิตยาเสพติด

2.5.2 ให้คบเพื่อนที่ดีและชอบเรียน ชอบอ่านหนังสือ

2.5.3 โรงเรียนควรจัดโครงการเพื่อนช่วยเพื่อน

2.6 ปัจจัยด้านเจตคติต่อการเรียนของ

นักเรียน ได้แก่

2.6.1 โรงเรียนควรจัดกิจกรรมส่งเสริมและปลูกฝังนักเรียนให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน

2.6.2 เชิญบุคคลที่มีชื่อเสียงและประสบความสำเร็จในชีวิต หรือผู้ที่นักเรียนชื่นชอบมาเป็นวิทยากร เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการปลูกฝังเจตคติแก่นักเรียน

2.7 ปัจจัยด้านนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่

2.7.1 ควรทบทวนนโยบายการทำโทษนักเรียน และการตกซ้ำชั้นเรียน เพราะนโยบายนี้ทำให้นักเรียนขาดความตั้งใจ และไม่สนใจในการเรียน ดังนั้น ควรให้มีการทำโทษนักเรียนได้ตามความเหมาะสม และให้มีการตกซ้ำชั้นเรียนได้

2.7.2 การบรรจุครูแต่ละโรงเรียนต้องให้สอดคล้องกับจำนวนนักเรียนและวิชาเอกของครูผู้สอน

2.7.3 การทำผลงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะของครูประถมศึกษา ควรพิจารณาจากผลงานที่มีคุณภาพจากการปฏิบัติจริงในห้องเรียนและประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

2.8 ปัจจัยด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพของโรงเรียน ได้แก่

2.8.1 จัดบุคลากรสายสนับสนุนทำหน้าที่งานประกันคุณภาพของโรงเรียนโดยเฉพาะ เพราะถ้าครูผู้สอนเน้นงานประกันคุณภาพจะทำให้สอนได้ไม่เต็มเวลา

2.8.2 การประกันคุณภาพของโรงเรียนควรประเมินผลผลิตหรือคุณภาพผู้เรียนเชิงประจักษ์ ไม่ใช่ประเมินจากรายงานซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับสภาพจริง

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน ตัวนักเรียนเอง ครูผู้สอน สังคม และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เพื่อนของนักเรียน เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และการดำเนินงานการประกันคุณภาพของโรงเรียน น่าจะสอดคล้องกับความเป็นจริง ทั้งนี้ ปัจจัยดังกล่าวข้างต้น เป็นปัจจัยที่ใกล้ชิดกับตัวนักเรียน และเกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง สามารถแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้ปกครองนักเรียน ครูผู้สอนและสภาพแวดล้อม ซึ่งทั้ง 3 กลุ่มนี้มีอิทธิพลต่อนักเรียนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาอยู่ในวัยเด็กที่เข้ารับการศึกษาระดับชั้นแรก หากได้รับสิ่งที่ดีและน่าประทับใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนจากทั้ง 3 กลุ่ม นี้ก็จะทำให้นักเรียนอยากมาโรงเรียนและตั้งใจเรียน ส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพของผู้เรียนสามารถที่จะเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและอยู่ในสภาพแวดล้อมของโรงเรียนได้อย่างมีความสุข สนใจการเรียนและเรียนได้สำเร็จอย่างมีคุณภาพตามเป้าประสงค์ของการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน ของ กายเย์ และบริกซ์ (Gagne and Briggs) ที่ได้แบ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้เป็น 2 ประเภท คือ ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน

ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาที่ค้นพบจากการวิจัยนี้ สอดคล้องกับ ศิริลักษณ์ วงษ์จันทร์หาญ (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา “ปัญหานักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ” กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 5 คน ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ คือ สาเหตุจากนักเรียนไม่สนใจกิจกรรมการเรียน ไม่ทำการบ้านและไม่ทบทวนบทเรียน สำหรับปัญหาที่มาจากครอบครัวของนักเรียน ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาและปัญหาด้านวินัยในการเรียนของนักเรียนส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐติยาภรณ์ หยกอุบล (2555: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านโรงเรียนด้านครอบครัว และด้านตัวนักเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ได้แก่ ปัจจัยด้านตัวนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย 1) เจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ 3) การทำการบ้านของนักเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นคร เหมนาถ (2556:31-32) ได้การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 7 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้าน

หลักสูตร ปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ปัจจัยด้านเพื่อน ปัจจัยครอบครัวและปัจจัยด้านการเรียนพิเศษ

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้ปกครองนักเรียนควรเสียสละเวลาดูแลเอาใจใส่บุตรหลานอย่างใกล้ชิด ให้ความอบอุ่น และสังเกตพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา หากพบพฤติกรรมในทางไม่ดี ให้รีบแก้ไขอย่างเร่งด่วน

2. ครูผู้สอน ควรจัดการเรียนการสอนในวิชาที่ตนรับผิดชอบให้เป็นไปตามแผนการเรียน และครบตามเวลาที่กำหนด พร้อมใช้สื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนควรจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความสามารถไม่เท่าเทียมกัน

3. ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เช่น จัดกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน จัดโครงการพัฒนานักเรียนที่เรียนอ่อน เป็นต้น

4. ผู้บริหารและครู ควรวางแผนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทำให้นักเรียนเกิดคุณธรรม จริยธรรม และมีวินัยในตนเอง อย่างเป็นรูปธรรม และประเมินได้ ตลอดจนควรสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกร่าเริงใจ เกิดความเชื่อมั่น กล้าที่จะระบายความรู้สึกที่แท้จริงออกมา ซึ่งจะทำให้การแก้ไขและการวางแผนทางในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้ถูกต้อง และต้องติดตามผลการเปลี่ยนแปลงในอนาคตหลังจากให้ความช่วยเหลือไปแล้ว

5. โรงเรียนควรจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมให้เป็นสถานที่ที่ร่มรื่น อบอุ่น น่าอยู่น่าเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามัคคีช่วยเหลือซึ่งกันและกันและปลอดภัยจากอบายมุข ตลอดจนผู้บริหารและครูต้องดูแลความสงบสุขในโรงเรียนอย่างใกล้ชิด

บรรณานุกรม

กรวิภา สุวรรณกุล (2549). การศึกษารายกรณี นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพฯ. สารนิพนธ์ กศ.ม.: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ณัฐติยาภรณ์ หยกอุบล (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. วารสารการศึกษาและพัฒนาสังคม. ปีที่ 8. ฉบับที่ 1 ปี 2555.

นคร เหมนาค (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี. วารสารการศึกษาและพัฒนาสังคม. ปีที่ 9. ฉบับที่ 1. ปี 2556.

พรศรี พุทธานนท์ (2550). ปัจจัยที่มีผลกระทบบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลการเรียนต่ำ โรงเรียนแม่แตง เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ศศิธร สุริยา. (2552). **ปัจจัยที่มีผลต่อการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ระดับชาติของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเมืองเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมรักษ์ รินรูด. (2552). **ปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลการเรียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา.
- ศิริลักษณ์ วงษ์จันทร์หาร. (2552). **การศึกษารายกรณีปัญหานักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โรงเรียนทวิธาภิเศก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3**. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- อัจฉรา สุขารมณ และอรพินทร์ ชูชม. (2545). **การศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- Salor, J.G. Alexander, W.M. (1974). **Planning Curriculum**. New York : Holt, Rinchart & Wiston.
- Wiles, Kimhall. (1967). **Supervision for Better Schools**. New Jersey : Prentice-Hall. Inc.